

REFERAT Sundheds- idræts- og kulturudvalget 2022-2025 d. 02-02-2022

Mødedato Onsdag d. 02. februar 2022 kl. 17:00

Mødested Mødelokale C.3.10 Laksetorvet

Indholdsfortegnelse

Etablering af Foreningsidrættens Udviklingsnetværk i 2-årig projektperiode.....	3
Fritid For Alle.....	5
Fordeling af ekstra breddeidrætsmidler 2022-2024.....	7
Indsats efterfødselsdepression foreløbig status.....	9
Orientering om indsatser til borgere med senfølger efter COVID-19.....	11
Introduktion for SIK-udvalget.....	13
Status for udsatte boligområder i Randers 2021	15
Gensidig orientering.....	19

Punkt 8: Etablering af Foreningsidrættens Udviklingsnetværk i 2-årig projektperiode

18.15.05-P20-1-22

Resume

Forvaltningen foreslår, som en del af Bevæg dig for livet visionsaftalen, at etablere Foreningsidrættens Udviklingsnetværk som et 2-årigt projekt. Netværket skal bidrage til sparring omkring konkrete initiativer der skal understøtte foreningsudvikling og bidrage til flere medlemmer i foreninger.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at etableringen af Foreningsidrættens Udviklingsnetværk godkendes

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Forvaltningen får løbende henvendelser fra foreninger omkring konkrete udfordringer. Det kan være udfordringer omkring udvikling og igangsætning af aktiviteter for nye målgrupper. Rekruttering og fastholdelse af frivillige. Tilpasning af foreningen i forhold til idrættens udvikling og/eller hvordan foreningen kan etablere et tættere samarbejde med f.eks. kommunen.

For at imødekomme disse udfordringer og for at understøtte den generelle udvikling af idrætsforeningerne, anbefaler forvaltningen, at man etablere Foreningsidrættens Udviklingsnetværk.

Formål

Formålet med Foreningsidrættens Udviklingsnetværk er at bidrage til foreningsidrættens generelle udvikling, herunder inspirere til og understøtte rammerne for at der bliver flere aktive medlemmer af foreningerne. Det er endvidere intentionen at styrke forudsætningen for at fremme samarbejde og styrke brobygningen mellem kommunale strategier og foreningslivets potentialer og muligheder.

Målsætning

Målsætningen med Foreningsidrættens Udviklingsnetværk er at:

1. Afvikle min. 2 årlige møder i Foreningsidrættens Udviklingsnetværk
2. Planlægge, igangsætte og afvikle 2-4 årlige aktiviteter der skal understøtte foreningsidrættens udvikling.

Aktiviteter i Foreningsidrættens Udviklingsnetværk

Aktiviteter der igangsættes kan f.eks. være temamøder, studietur, workshops, lokal konference, inspirationsoplæg, foredrag, osv. Indsatser kan tage udgangspunkt i specifikke emner og målgrupper som f.eks. rekruttering, fastholdelse og uddannelse af trænere og ledere, sundhedsidræt, udsatte børn og unge, seniorer, sårbare borgere, børnefamilier. Osv.

Deltagere i Foreningsidrættens Udviklingsnetværk

Foreningsidrættens Udviklingsnetværk består af ca. 8-12 repræsentanter fra idrætsforeninger og idrætssklubber i Randers Kommune. Det tilstræbes af sikre en bred diversitet i sammensætningen af udviklingsnetværket. Udviklingsnetværket skal derfor have repræsentanter fra enkelt- og flerstrengt foreninger. Være repræsenteret med foreninger fra landdistrikter og Randers by. Være repræsenteret med både mænd og kvinder. Endvidere er det intentionen at der min. er to deltagere under 25 år.

Foreningernes rolle i Udviklingsnetværket er at give sparring og bidrage med inspiration til relevante og vedkommende indsatser der skal bidrage til generel foreningsudvikling.

Adhoc kan inddrages relevante aktører i Udviklingsnetværket. Det kan f.eks. være idrættens organisationer, SIKR, sociale foreninger og repræsentanter fra andre forvaltningsområder.

Repræsentanter fra foreningerne udpeges af forvaltningen. Udpegelsen af deltagerne foretages med baggrund i deltagerens idræts- og foreningserfaring og rolle i foreningen. Derudover er forvaltningen repræsenteret i

Udviklingsnetværket. Deltagelsen i Foreningsidrættens Udviklingsnetværk er ikke statisk, hvorfor der løbende kan ske ændringer.

Organisering

Foreningsidrættens Udviklingsnetværk består af udvalgte repræsentanter fra foreningsidrætten. Udviklingsnetværket indgår i et udviklingsforum i samarbejde med forvaltningen.

Udviklingsnetværket skal bidrage til at udforme, tilrettelægge og kvalificere relevante indsatser, målrettet foreningsidrætten. Indsatser der skal understøtte, inspirere og udvikle foreningsidrætten.

Forvaltningen er ansvarlig og tovholder for opgaverne i Udviklingsnetværket. Herunder bl.a. indkalde til møder, udarbejde referat, planlægge indsatser, inddrage relevante aktører, allokere nødvendige ressourcer.

Eksterne aktører kan inddrages i Udviklingsnetværket efter relevans.

Tidsplan

Foreningsidrættens udviklingsnetværk etableres i første omgang som en 2-årig projektperiode. Fra foråret 2022 til foråret 2024.

Forankring

Foreningsidrættens Udviklingsnetværk forankres med udgangspunkt i Bevæg dig for livet visionsaftalen i Randers Kommune. I forbindelse med udløb af visionsaftalen (foråret 2024) beslutter forvaltningen om Foreningsidrættens Udviklingsnetværk skal forankres som en fast indsats under breddeidræt. I den forbindelse kan rammerne for Foreningsidrættens Udviklingsnetværk tilpasses.

Økonomi

Udgifter i forbindelse med aktiviteter i Foreningsidrættens Udviklingsnetværk, afholdes indenfor forvaltningens eksisterende driftsmidler.

Bilag

Foreningsidrættens Udviklingsnetværk

Punkt 9: Fritid For Alle

18.20.00-A00-1-22

Resume

Randers Kommune har modtaget 1.360.440 kr. til projektet "Fritid For Alle" fra Socialstyrelsen. "Fritid For Alle" har til formål at understøtte, at alle børn og unge i Randers Kommune har lige adgang til foreningslivet. Projektets målsætning er, at inkludere 500 nye børn og unge i foreningslivet i løbet af en 2 årig projektperiode 2022-2023. En bærende del af projektet er ansættelse af en Fritidskoordinator, som skal arbejde med at skabe en helhedsorienteret indsats, som i et tæt samarbejde med skoler, foreningsliv og de frivillige organisationer, skal hjælpe børn og unge ud i foreningslivet.

Indstilling

Forvaltning indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget tager orientering om Fritid For Alle til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

I efteråret 2021 udarbejdede Randers Kommune en ansøgning til Socialstyrelsens satspuljemidler til en fritidspasordning henvendt mod socialt udsatte børn og unge. Randers Kommune fik den 20. december 2021 bevilliget 1.360.440 kr. fra socialstyrelsen til projektet "Fritid For Alle".

Med afsæt i Socialstyrelsens rapport over erfaringer med fritidspas fra andre kommuner, står det klart at kontingentstøtte ikke kan stå alene. Styrelsen anbefaler en helhedsorienteret indsats som både har fokus på kontingentstøtte, fritidsvejledning i foreningerne samt en kommunalt ansat fritidskoordinator, hvorfor projektet Fritid For Alle i Randers Kommune, inkluderer alle disse tre aspekter.

Projektansøgningens formål, målsætning og indsatser

Det er et 2 årigt projekt som har til formål at understøtte, at alle børn og unge i Randers Kommune har lige adgang til foreningslivet.

Målsætningen er at inkludere 500 nye børn og unge ud i foreningslivet.

Projektet målgruppe er Børn og unge fra 5-18 år, som ikke deltager i foreningslivet i dag, pga. manglende økonomiske ressourcer, manglende kendskab til foreningslivet og/eller manglende opbakning hjemmefra.

For målgruppen gælder, at det er børn og unge fra familier i Randers Kommune, som primært er repræsenteret i sociogeografisk område 4 og 5 (Sundhedsrapport "Hvordan har du det?" DEFACTUM, 2018).

Som en afgørende del af projektet er der ansat en fritidskoordinator i projektperioden, som skal arbejde med følgende 2 indsatser:

1. Fritidskoordinatoren skal udbrede kendskabet til fritidspasordningen. Dette sker bl.a. gennem et bredt samarbejde med skolernes bevægelsesinspiratorer, SSP medarbejdere på skolerne og på gadeplan, socialrådgivere, medarbejdere i familieafdelingen, samt et tæt samarbejde med foreningslivet og organisationer som udbyder fritidspas.

2. Fritidskoordinatoren skal i hvert projekt år, arbejde med en prioriteret indsats på 5 udvalgte skoler og samarbejde med 5-10 foreninger i Randers Kommune, som hovedsageligt ligger i det sociogeografiske område 4 og 5 (DEFACTUM, 2018). Her vil der være en styrket indsats som både involverer medarbejdere på skolen og det lokale foreningsliv.

Fritidskoordinatoren er ansat i Kultur og Fritid

Samarbejde med frivillige organisationer

I Randers Kommune er der i dag flere frivillige organisationer som arbejder med fritidspas. Randers Kommune ønsker at indgå samarbejde med organisationerne Red Barnet Randers, Børnenes kontor, Randers FC

Fonden og Broen Randers, om at hjælpe børn og unge ud i foreningslivet. Det vil fortsat være de frivillige organisationer, som udbetaler støtte til kontingent og udstyr. Randers Kommune opretter med projektet "Fritid For Alle" en supplerende kommunal pulje, for at dække økonomien til det øgede antal børn og unge som søger kontingentstøtte, på baggrund af projektets indsats.

Organisering

Der er nedsat en styregruppe på chefniveau på tværs af forvaltninger i Randers Kommune. Der er ligeledes oprettet en tværfaglig arbejdsgruppe, som skal udbrede kendskabet til fritidspasordningen og sikre fremdrift i projektet.

Økonomi

Randers Kommune har modtaget 1.360.440 kr. fra Socialstyrelsen til projektet. Beløbet anvendes primært til ansættelse af en fritidskoordinator jævnfør satspuljens kriterier.

Bilag

Ansøgning

Afgørelsesbrev vedr. j. nr. 2955-0014

Pressemeddelelse

Fritid for Alle

Punkt 10: Fordeling af ekstra breddeidrætsmidler 2022-2024

18.20.00-Ø40-1-21

Resume

Med vedtagelsen af budgetaftalen for 2022-2025 blev der afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2022–2024 til at opprioritere breddeidrætten i Randers Kommune. Med denne sag ønsker forvaltningen at præsentere en konkret fordeling af breddeidrætsmidlerne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget,

- 1. at udvalget godkender fordelingen af de ekstra breddeidrætsmidler

Beslutning

Fordelingen godkendes som nedenstående:

Indsats	Beskrivelse	2022	2023	2024	Beløb i alt
Frivillige træner/ledere	Indsatser der skaber flere frivillige træner/ledere i foreningerne. Alle indsatser skal laves i tæt samarbejde med foreningslivet.	300.000 kr.	300.000 kr.	325.000 kr.	1.000.000 kr.
	Indsatser der har fokus på at fastholde frivillige trænere i foreningerne.	25.000 kr.	25.000 kr.	25.000 kr.	
Senior idræt	Motion på plejehjem	25.000 kr.	50.000 kr.		75.000 kr.
Flere aktive unge i Randers Kommune	Indsatser på erhvervsuddannelserne der får flere unge i gang med at være fysisk aktive, både i med selvorganiseret motion og i foreningerne.		50.000 kr.	75.000 kr.	125.000 kr.
Randers Q	Støtte til den nystartede fodboldklub Randers Q, som er 8 pigeklubber der er gået sammen om et fodboldtilbud fra u13-u18. Beløbet skal gå til at skabe en stærk fodboldkultur for piger i Randers Kommune.	50.000 kr.	50.000 kr.		100.000 kr.
Helhedsplan for udsatte børn og unge	Indsatser som understøtter helhedsplanen for udsatte børn og unge med at få et aktivt fritidsliv.	50.000 kr.	75.000 kr.	75.000 kr.	200.000 kr.
Beløb i alt		450.000 kr.	550.000 kr.	500.000 kr.	1.500.000 kr.

Sagsfremstilling

Med vedtagelsen af budgetaftalen for 2022 - 2025 blev der afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2022 - 2024 til at opprioritere breddeidrætten i Randers kommune. Midlerne kan til eksempel anvendes til at støtte nystartede initiativer, indgå som yderligere midler i den eksisterende breddeidrætspulje, fastholdelse og udvikling af ledere og trænere i idrætslivet eller til en helt fjerde type initiativ.

Med afsæt i drøftelserne på Sundheds-, idræts- og kulturudvalget den 11. januar 2022, foreslår forvaltningen at fordele breddeidrætsmidlerne således:

- Beløbet puljes og beviliges for alle tre år. Denne tilgang giver mulighed for et bredere forankret tilbud og et mere langsigtet perspektiv for breddeidrætten i Randers Kommune. Alle indsatser vil derfor være aktive i enten 2 eller alle 3 år, hvilket også betyder at der bliver bevilget flere penge i år 2023 end de to andre år.
- Fordelingen er beskrevet ud fra konkrete målgrupper, men med mindre konkrete indsatser. Dette skyldes at idrætten og foreningslivet er dynamisk, og det giver derfor mulighed for at støtte op om det der opstår og med afsæt i den kontekst den enkelte forening befinder sig i, fremfor at være låst til helt specifikke indsatser.
- Flere af indsatsområderne er i tråd med visionsaftalen "Bevæg dig for livet", som løber frem til 1. marts 2024.

Forslag til fordelingen af midler

Indsats	Beskrivelse	2022	2023	2024	Beløb i alt
Frivillige træner/ledere	Indsatser der skaber flere frivillige træner/ledere i foreningerne. Alle indsatser skal laves i tæt samarbejde med foreningslivet.	200.000 kr.	200.000 kr.	200.000 kr.	675.000 kr.
	Indsatser der har fokus på at fastholde frivillige trænere i foreningerne.	25.000 kr.	25.000 kr.	25.000 kr.	
Senior idræt	Indsatser der får flere seniorer ud i foreningslivet i Randers Kommune. I dag er kun 24 % af borgere over 60 år aktive i foreningslivet.	150.000 kr.	150.000 kr.		350.000 kr.
	Motion på plejehjem		25.000 kr.	25.000 kr.	
Flere aktive unge i Randers Kommune	Indsatser på erhvervsuddannelserne der får flere unge i gang med at være fysisk aktive, både i med selvorganiseret motion og i foreningerne.		75.000 kr.	75.000 kr.	150.000 kr.
Randers Q	Støtte til den nystartede fodboldklub Randers Q, som er 8 pigeklubber der er gået sammen om et fodboldtilbud fra u13-u18. Beløbet skal gå til at skabe en stærk fodboldkultur for piger i Randers Kommune.	50.000 kr.	50.000 kr.		100.000 kr.
Børn i fokus	Indsatser som støtter flere børn med at få et aktivt fritidsliv.	75.000 kr.	75.000 kr.	75.000 kr.	225.000 kr.
Beløb i alt		500.000 kr.	600.000 kr.	400.000 kr.	1.500.000 kr.

Økonomi

I budgetaftalen er der afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2022-2024.

Punkt 11: Indsats efterfødselsdepression foreløbig status

29.09.04-P20-129-21

Resume

Med finansiering fra sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen startede Sundhedsplejen i sensommeren et nyt tilbud til kvinder med fødselsdepression. Alle kvinder screenes for fødselsdepression, og de ramte tilbydes enten et gruppeforløb eller individuelle samtaler ved en psykolog. De foreløbige erfaringer er gode. Tilbuddet er efterspurgt af målgruppen, og de tilknyttede fagpersoner vurderer, at det er relevant og virksomt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundheds- idræts- og kulturudvalget besluttede i maj 2021, at give bevillinger til fem pilotprojekter fra sundhedsfremme og forebyggelsespuljen. Det overordnede tema for de udvalgte projekter er ulighed i sundhed, som er udpeget som et indsatsområde i sundhedspolitikken. Sundhedsplejen har fået midler til en indsats ift. fødselsdepression. Den et-årige bevilling er netop forlænget med yderligere ét år.

Fødselsdepression rammer 10-14 % af alle kvinder i forbindelse med graviditeten eller efter fødslen. Efterfødselsdepression har store konsekvenser for den enkelte, som rammes, men også for det nyfødte barns trivsel, tilknytning og udvikling og for hele den nybagte familie. Behandling er vigtig - ikke mindst af hensyn til barnet. Der er en veldokumenteret sammenhæng mellem fødselsdepression og forsinket udvikling hos barnet. Depression hos forældrene giver svære vilkår for den vigtige tidlige tilknytning. Det kan på længere sigt vise sig i barnets udvikling, særligt på det følelsesmæssige og sociale område. Rettidig indsats er derfor af stor betydning.

Beskrivelse af indsatsen:

Indsatsens overordnede formål er at udvikle og afprøve en indsats, som skal sikre, at kvinder ramt af fødselsdepression får rettidig og kvalificeret hjælp. Dette sker gennem systematisk opsporing af forældre med fødselsdepression via EPDS-screening og efterfølgende et tilbud om hjælp til de forældre, som er ramt. Indsatsen kan ikke forhindre, at fødselsdepressioner opstår, men den kan sikre, at de opdages tidligt, og at konsekvenserne afbødes.

Alle nybagte mødre tilbydes EPDS-screening, når barnet er 2-3 måneder. Herudover kan screenes efter behov både tidligere og senere; ligesom fædre screenes efter behov. Screening af alle er vigtig ift. at normalisere tilstanden, og fordi fødselsdepression ofte er forbundet med skyld og skam, og derfor kan være svær at opdage. Kvinder, som scorer højt, screenes igen efter 14 dage, da humør og sindstilstand kan svinge meget kort efter en fødsel, uden at det nødvendigvis giver anledning til bekymring. Scorer en kvinde stadig højt ved 2. screening, tilbydes hun et forløb. Kvinder, som scorer meget højt, henvises dog til egen læge, da de typisk vil have brug for et mere omfattende behandlingsforløb, hvilket ligger udenfor rammerne af dette tilbud.

Der tilbydes to typer forløb: Gruppeforløb og individuelle samtaler ved en psykolog. Sidstnævnte er forbeholdt kvinder, som ikke har forudsætninger for at kunne indgå i en gruppe, og som ikke har mulighed for selv at opøge og betale for et psykologforløb.

De individuelle samtaler varetages af psykolog Louise Malling-Olesen fra Forebyggelses- og sundhedsfremmeenheden. Der tilbydes op til 5 samtaler á ca. en times varighed.

Gruppeforløbene varetages af 4 sundhedsplejersker med interesse for feltet. Hver gruppe består af 5-6 kvinder, som mødes 7-8 gange. Til hver gruppe tilknyttes 2 sundhedsplejersker, som faciliterer processen. I både de individuelle samtaler og i gruppeforløbet arbejdes med, at kvinderne sætter ord på de svære følelser og oplevelser ifm. at blive mor. Kvinderne støttes i at skabe nye narrativer omkring deres moderskab og

tilbydes redskaber og strategier til at komme igennem en svær tid. I gruppeforløbet arbejdes desuden med spejling i ligesindede, hvilket kan bidrage til at mindske skyld og skam.

Status og foreløbige erfaringer:

Opsporing via EPDS-Screening: I september startede sundhedsplejerskerne med systematisk at EPDS-screene alle nybagte mødre. Opsporingen er kommet godt fra start og har været ledsaget af gode faglige drøftelser om, hvordan screeningen udføres og registreres korrekt samt procedurerne for den videre henvisning. Alle opsporede kvinder tilbydes en samtale mhp. at afklare, om de vil have gavn af et gruppeforløb eller individuelle samtaler.

Individuelle forløb: De individuelle forløb er godt i gang - og meget efterspurgt. Pr. medio december er i alt 7 kvinder i forløb. 5 kvinder har afsluttet deres forløb. Ventetiden er ca. 4 uger på at starte i forløb. Det er ikke optimalt med ventetid, og der arbejdes derfor på at sikre, at tiderne bruges til de forældre, som har allerstørst behov. Psykologens vurdering af tilbuddet er, at det er særdeles relevant og en stor hjælp for kvinderne. For nogle af kvinderne er de max. 5 samtaler tilstrækkeligt til, at de kommer godt videre, for andre bliver samtalerne et afsæt til at komme videre i decideret behandling.

Gruppeforløb: Det første gruppeforløb startede op i oktober. Der var visiteret 5 deltagere, men én sprang fra lige før opstart pga. udfordringer med pasning af barnet. Sundhedsplejerskerne oplever, at deres metode og tilgang fungerer godt. Mødrene fandt hurtigt tryghed i gruppen, er åbne og giver udtryk for at føle sig genkendt og at kunne spejle sig i hinanden. Pr. medio december står 4 mødre på venteliste til det næste hold. Det forventes at starte i januar.

Økonomi

Indsatsen ift. fødselsdepression gennemføres for 300.000/år fra Sundhedsfremme- og forebyggelsespuljen. Der er bevilget midler til 2 år, dvs. frem til efteråret 2023.

Punkt 12: Orientering om indsatser til borgere med senfølger efter COVID-19

29.09.04-G01-4-22

Resume

Borgere med senfølger efter COVID-19 infektion er en ny og vigtig kommunal opgave. Randers Kommune har i år 2020 og 2021 modtaget i alt 81 henvisninger på borgere med senfølger efter COVID-19 infektion. I sagen orienteres om indsatsen i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget tager orientering om indsatser til borgere med senfølger efter COVID-19 infektion til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Senfølger efter COVID-19 infektion

En række af de borgere, der har været bekræftet smittet med ny coronavirus, har symptomer i tiden efter. Nogle symptomer forekommer langvarige og fordrer en bredere sundhedsfaglig indsats målrettet senfølger efter COVID-19 infektion.

Senfølger betegnes af Sundhedsstyrelsen som: "Fysiske og psykiske, herunder kognitive helbredsproblemer, der opstår under den primære infektion, eller i tiden umiddelbart efter, at den akutte virusinfektion er overstået, og som er relateret til behandlingen af eller infektionen med ny coronavirus, og som er vedvarende i minimum 6 uger i forlængelse af den akutte sygdom" (Kilde: *Senfølger efter COVID-19 - Anbefalinger til organisering og faglige indsatser, Sundhedsstyrelsen, 2020*).

Henvisning og fordeling af borgere

Borgere med lette senfølger udredes og behandles via egen læge og kan henvises til kommunale sundhedstilbud. Drejer det sig udelukkende om nedsat smags- og lugtesans kan den praktiserende læge henvise direkte til praktiserende speciallæge. Borgere med sværere symptomer (uventede eller komplekse og langvarige symptomer), der er tilstede seks uger efter endt COVID-19-infektion, henvises til et tilbud i hospitalsregi. Borgere med symptomer, der alene stammer fra ét organsystem henvises direkte til relevant speciale. Børn og unge under 15 år henvises til Børn og Unge, AUH. Øvrige patienter henvises til en fællesvisitation placeret i regi af Infektionssygdomme, AUH (jævnfør "*Organisering af indsats for patienter med senfølger efter COVID-19 i Region Midtjylland*". Region Midt. 29.01.2021).

I bilaget findes en samlet oversigt over indsatser og henvisningsveje for borgere med senfølger i Randers Kommune.

Den kommunale opgave er i Randers Kommune fordelt mellem Omsorg (Nellemann) §86 og §140, Sundhedsfremmeenheden §119 samt Rehabiliteringsenheden §140 i Sundhedscentret. Indsatserne er tilrettelagt med udgangspunkt i anbefalingerne fra den tværsektorielle arbejdsgruppe i Region Midt (Kilde: "*Organisering af indsats for patienter med senfølger efter COVID-19 i Region Midtjylland*". Region Midt. 29.01.2021) og løses med afsæt i de kompetencer og tilbud, som allerede er tilstede i kommunen. Således benyttes også de eksisterende henvisningskanaler mellem sektorerne.

I år 2020 og 2021 har Randers Kommune i alt fået henvist fire borgere til §86,1, to borgere til §119 og 75 til §140 med senfølger efter COVID-19. Ni ud af ti af de henviste borgere er over 40 år. Kvinder udgør ca. to tredjedele af de henviste med senfølger efter COVID-19 og mænd ca. en tredjedel af de henviste.

Kommunens indsats til borgere med senfølger

Kommunen har en vigtig opgave i at tilbyde genoptræning, rehabilitering og pleje ved senfølger efter COVID-19. Der kan være behov for genoptræningsindsatser fra udskrivelsestidspunktet efter indlæggelse ift. følger efter den akutte sygdom, som bl.a. kan være indsatser målrettet respiratoriske symptomer samt varetagelse af ADL (Activities of Daily Living). Andre borgere har behov for individuelle forløb eller holdtræningsforløb i grupper. Der er i mange rehabiliterende forløb ved senfølger efter COVID-19 behov for multidisciplinære indsatser internt i kommunen samt sparring med eksterne tværsektorielle samarbejdspartnere i regionalt regi og med egen læge.

I Randers Kommune henvises de fleste borgere med senfølger efter COVID-19 med en altoverskyggende træthed. Mange har en voldsom hovedpine og oplever muskel- og ledsmerter. Herudover oplever mange hukommelses- og koncentrationsbesvær.

I forløbet med borgeren med senfølger er fokus ofte på at hjælpe borgeren til at forvalte den nedsatte energi bedst muligt, passe på sig selv og mærke efter egne behov for pauser, så symptomerne ikke forværres. Endvidere arbejdes der ofte med vejtrækning og hvordan borgeren genoptager fysisk aktivitet. Borgeren er ikke færdigbehandlet ved forløbets afslutning men har redskaber til at håndtere symptomer og handle på dem.

I bilaget "*Artikel Randers Amtsavis*" beskrives et eksempel på, hvordan en borger med senfølger efter COVID-19 har oplevet et genoptræningsforløb i Randers Kommune.

Der er stadig tale om en ny borgergruppe, hvor der på nuværende tidspunkt mangler viden om gruppens størrelse ligesom evidensen for effekten af indsatser er sparsom. Randers Kommune indgår i en erfa-gruppe i 6-by samarbejdet vedrørende genoptræning efter COVID-19 sygdomsforløb. Erfa-gruppen bidrager til deling af praksiserfaringer og dermed også til en kvalitetssikring af kommunens indsats på et bredere erfaringsgrundlag.

Økonomi

Opgaven løses indenfor det eksisterende budget i Omsorg, Sundhedsfremmeenheden og Rehabiliteringsenheden.

Bilag

Indsatser og henvisningsveje i Randers Kommune ved senfølger efter COVID19

Artikel Randers Amtsavis

Punkt 13: Introduktion for SIK-udvalget

00.22.00-G20-2-21

Resume

Forvaltningen har med udspring i ønsker fra SIK-udvalget udarbejdet programmer for udvalgets introduktioner til forvaltningsområderne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at programmet den 2. marts godkendes til introduktion af sundhedsområdet
2. at dato for introduktion til fritids- og kulturområdet fastlægges og programmet godkendes

Beslutning

1. at godkendt
2. at, program godkendt. Formand og direktør drøfter datoer for introduktion til kultur- og fritidsområdet.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har med udspring i ønsker fra SIK-udvalget udarbejdet programmer for udvalgets introduktioner til forvaltningsområderne. Introduktionerne afvikles over to ordinære udvalgsmøder, som begge udvides i tid.

Introduktionerne afvikles med hhv. sundhedsområdet på det ene møde og kultur- og fritidsområdet på det andet møde. Af hensyn til tidsrammen bliver det ikke muligt at få alle aftaleholdere med på introduktionen og disse præsenteres derfor løbende i løbet af 2022 i takt med at der kommer sager for udvalget, som vedrører aftaleholderne.

Nedenfor er program for de to møder:

2.marts –15.00-21.15 på Randers Sundhedscenter

Program for introduktion af sundhedsområdet og SIK-udvalgsmøde

15.00-16.30 - Ordinært SIK møde.

16.30-18.30 - Introduktion til sundhed:

- Sundhed og rammer for arbejdet med sundhed i et kommunalt perspektiv v. Christina Breddam
- Økonomi, herunder medfinansiering sundhed v. Per Adelhart
- Samspil med andre forvaltninger, Region Midt, regionshospitalet, almen praksis, civil samfund v. Christina Breddam
- Sundhedstilstanden i Randers kommune, sundhedsprofilen og det kommunale landkort v. Christina Breddam (eller evt. konsulent)

18.30-19.00 - Fælles middag

19.00-19.30 - Introduktion til sundhed:

- Randers sundhedscenter og Havndal sundhedshus - visioner og indhold

19.30-20.30 - Politiske visioner og ønsker for sundhed i Randers kommune

- Hvad vil de opnå i byrådsperioden. Hver for sig og sammen.

20.30-21.15 - Introduktion til sundhed, Aftaleholder tandplejen

- Overtandlæge Lars Høvenhoff introducerer tandplejen, herunder særlige indsatser i gang og på vej

De øvrige aftaleholdere på sundhedsområdet introduceres på udvalgs møder i løbet af året.

Kl. 15.00-21.15 i Kulturhuset (dato fastlægges på SIK-mødet 2/2)

Program for introduktion af kultur- og fritidsområdet og SIK-udvalgsmøde

15.00-16.00 - Ordinært SIK møde

16.00-17.30 - Evt. FU møde

17.30-18.00 - Ordinært SIK møde fortsat

18.00-18.30 - Fælles middag

18.30-19.15 - Introduktion til Kulturområdet v. Claus Engstrup

- Overblik
- Udfordringer
- Kommende sager

19.15-19.45 - Evt. en kulturleder

19.45-20.00 - Pause

20.00-20.45 - Introduktion til fritidsområdet v. Claus Engstrup

- Overblik
- Udfordringer
- Kommende sager

20.45-21.00 - Evt. en leder på fritidsområdet

21.00-21.15 - Afklarende spørgsmål

De øvrige aftaleholdere på kultur og fritidsområdet introduceres på udvalgs møder i løbet af året.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 14: Status for udsatte boligområder i Randers 2021

00.01.00-P20-1-19

Resume

Den 1. december 2021 blev Bolig- og Planstyrelsens nye lister over udsatte boligområder offentliggjort. Antallet af udsatte boligområder er på landsplan faldet fra 40 i 2019, 25 i 2020 til 20 i 2021.

Status for Randers Kommune er uændret, idet Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området fortsat er udsatte boligområder. Begge boligområder er på listen som følge af andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet og andelen af beboere, der er uden uddannelse. Desuden er området ved Hermann Stillingsvej meget tæt på at blive et udsat boligområde på grund af stigende kriminalitet.

I Glarbjergvej-området er der sket et fald i andel af beboere uden uddannelse, og det er kun 7 personer fra "vippen" til at komme af listen over udsatte boligområder.

Gl. Jennumparken er meget tæt på også at overskride grænserne for både kriminalitetskriteriet og for indkomstkriteriet. Dermed er der risiko for, at boligområdet allerede næste år kan overskride alle 4 socioøkonomiske kriterier. Andelen med ikke-vestlig baggrund er til gengæld faldet for 3. år i træk, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt er risiko for at boligområdet kommer i kategorien "parallelsamfund".

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget, beskæftigelsesudvalget, skole- og uddannelsesudvalget, socialudvalget, erhvervs- og planudvalget, sundheds-, idræts- og kulturudvalget samt børne- og familieudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog i 2018 en række lovændringer på baggrund af de politiske aftaler vedrørende parallelsamfundsindsatsen.

Der blev fastsat følgende fire socioøkonomiske kriterier:

1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnittet over de seneste 2 år.
2. Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
3. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
4. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende) er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen

Opfylder et alment boligområde med flere end 1000 beboere to eller flere af disse kriterier betegnes området som et "udsat boligområde".

Såfremt andelen af indvandrere og efterkommere samtidig udgør mere end 50 % af beboerne, betegnes området tillige som "parallelsamfund" (tidligere "ghetto"). Har et boligområde været i kategorien "parallelsamfund" i 4 år, bliver det et "omdannelseselement" (tidligere "hård ghetto"), og der er krav om at reducere antallet af almene familieboliger med 60 % - eksempelvis ved nedrivning, salg eller omdannelse.

Det kan have vidtgående konsekvenser for boligområdet, lokalsamfundet, daginstitutioner og skoler, når et boligområde bliver betegnet som udsat boligområde eller parallelsamfund.

Daginstitutioner må maksimalt indskrive 30 % børn, der bor i et udsat boligområde. Det giver store udfordringer for daginstitutioner i den nordlige del af Randers samt for beboerne i boligområderne.

Status over udsatte boligområder 2021

Hvert år den 1. december offentliggør Bolig- og Planstyrelsen nye lister over udsatte boligområder, parallelsamfund og omdannelsesområder. Her følger en status med udgangspunkt i den nyeste liste fra 1. december 2021.

På landsplan har antallet af udsatte boligområder været stærkt faldende siden vedtagelsen af parallelsamfundslovgivningen. I 2019 var der i alt 40 udsatte boligområder i 2020 var antallet reduceret til 25 og i 2021 er der 20 udsatte boligområder.

I 2019 havde 21 kommuner udsatte boligområder, I 2020 var det 14 kommuner og i 2021 er det 13 kommuner.

Status for Randers Kommune

Status for Randers Kommune er stort set uændret. Der er fortsat to boligområder på listen over udsatte boligområder: Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området. Begge boligområder er på listen på grund af en høj andel af beboere uden for arbejdsmarkedet og høj andel af beboere uden uddannelse. Tabellen nedenfor viser boligområdernes status i Randers Kommune.

Boligområde over 1000 beboere	Antal beboere	Andel uden for arbejdsmarkedet > 40%	Andel dømte > 2,35 %	Andel kun grundskole > 60 %	Gennemsnitsindkomsten i forhold til gns.indkomsten i RegionMidt < 55 %	Andel med ikke-vestlig baggrund > 50 %
	1. januar 2021	År 2019-20	År 2019-20	1. januar 2021	År 2020	År 2020
Gl. Jennumparken	1289	47,3	2,33	68,7	56,6	42,4
Glarbjergvej-området	1465	44,4	1,26	61,3	58,7	35,8
Hermann Stillingsvej	1022	45,2	2,23	53,5	58,1	17,0

Tabel: Status for statens parallelsamfunds-kriterier 2021 for Randers Kommune. Røde markeringer angiver, at boligområdet er omfattet af det pågældende ghetto-kriterium. De gule markeringer angiver, at niveauet er mindre end 5 %-point fra kriteriegrænsen. Grønne markeringer angiver, at niveauet er mere end 5 %-point fra kriteriegrænsen. I forhold til kriminalitet er alt under kriterie-grænsen dog markeret gult, da det er meget små tal og meget få personer, der kan bringe et boligområde over kriteriegrænsen.

Såfremt Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området kommer under kriterie-grænsen for enten andelen uden for arbejdsmarkedet eller andelen uden uddannelse, vil det pågældende område ikke længere været et udsat boligområde.

Det bemærkes, at Hermann Stillingsvej-området er tæt på at overskride grænsen for kriminalitet-kriteriet, og er således meget tæt på at blive et nyt udsat boligområde.

Gl. Jennumparken har tidligere været tæt på 50 % beboere med ikke-vestlig baggrund, hvilket ville ændre områdets status fra udsat boligområde til parallelsamfund. Andelen af beboere med ikke vestlig baggrund er faldet de sidste 3 år. I 2020 var andelen på 43,9 % og i 2021 er den på 42,4 %.

I Glarbjergvej-området er der sket et lille fald fra 36,7 % i 2020 til 35,8 i 2021, mens andelen i Hermann Stillingsvej-området har været 17,0 % både i 2020 og 2021.

Andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet

Der er kun sket marginale ændringer i andelen af personer uden for arbejdsmarkedet. Opgørelsen for 2021 viser at 47,3 % står uden for arbejdsmarkedet i Gl. Jennumparken, hvor det i 2020 var 47,9 %. I Glarbjergvej-

området er det 44,4 % i 2021 og 44,6 % i 2020. I Hermann Stillingsvej-området er det i 2021 45,2 % og i 2020 45,3 %.

Opgørelsen for 2021 består af gennemsnittet af beskæftigelsesdata for 2019 og 2020. Beregnet på 2020-tal skal antallet af beboere uden for arbejdsmarkedet reduceres med ca. 55 personer i Gl. Jennumparken for at bringe boligområdet under kriteriegrænsen for beskæftigelse. I Glarbjergvej-området svarer det til ca. 35 personer.

Hermann Stillingsvej-området "slår ud" på beskæftigelseskriteriet, og er meget tæt på at blive et udsat boligområde. Her er det ca. 38 personer fra kriteriegrænsen.

Uddannelse

I Glarbjergvej-området er der 321 personer (30-59 år) med kun grundskole. Det er blot 7 personer over kriteriegrænsen. I Gl. Jennumparken er der 334 personer i kategorien med kun grundskole (30-59 år) - det er her 43 personer over grænsen.

Det er altså ganske få personer der skal flyttes på uddannelseskriteriet for at boligområderne ikke længere er over grænseværdien.

Kriminalitet

I kriteriet for andelen af dømte omfattes dømte efter straffeloven, våbenlovgivningen samt lov om euforiserende stoffer. Andelen af dømte opgøres som et gennemsnit af de to foregående år.

Grænsen for kriteriet er defineret som 3 gange landsgennemsnittet, hvorfor grænsen ændrer sig fra år til år. Kriteriegrænsen for kriminalitet (andelen af dømte) er steget fra 2,27 % i 2020 til 2,35 % i 2021.

I Gl. Jennumparken er andelen af dømte steget fra 1,69 i 2019 til 1,95 i 2020 og til 2,33 i 2021. Gl. Jennumparken ligger nu bekymrende tæt på kriterie-grænsen på 2,35 %. Det absolutte antal personer var 16 i 2018, 24 i 2019 og 23 i 2020.

I Hermann Stillingsvej ses samme tendens. Andelen af dømte er steget fra 1,61 i 2019 til 2,10 i 2020 og til 2,23 i 2021. Boligområdet er dermed meget tæt på at overskride kriteriegrænsen for kriminalitet, hvilket vil medføre, at boligområdet samtidig bliver et udsat boligområde. Ses på antallet af dømte var det på 16 i 2018, 23 i 2019 og 18 i 2020.

I Glarbjergvej-området har der været et fald i andelen af dømte fra 1,56 i 2019 til 1,46 % i 2020-listen og til 1,26 % i 2021. Antallet af dømte var på 17 personer i såvel 2018 og 2019 og 12 personer i 2020.

Domstolenes aktivitet kan i 2020 have været påvirket af corona-nedlukning.

Indkomst

Ingen af boligområderne slår ud på indkomstkriteriet. Det skal dog bemærkes, at indkomstniveauet, som opgøres i forhold til den gennemsnitlige indkomst i regionen, er faldet år for år i alle områderne, hvilket således er en uheldig udvikling. I Gl. Jennumparken er gennemsnitsindkomsten faldet fra 58,6 % i 2020 til 56,6 % i 2021, hvilket er meget tæt på kriteriegrænsen på 55 %. Dette skyldes i højere grad en stigning i gennemsnitsindkomsten i regionen end et fald i boligområderne.

Vigtige opmærksomhedspunkter

Reglerne om, at der maksimalt kan optages 30 % børn fra udsatte boligområder i daginstitutioner, betyder, at mange beboere ikke længere kan få passet deres børn i lokalområdet. Det giver desuden udfordringer for daginstitutionerne i den nordlige bydel, hvor flere skal nedbringe andelen af børn fra de to udsatte boligområder væsentligt. Det kan i sidste ende resultere i lukning af daginstitutioner.

Det vil skabe en meget kontraproduktiv udvikling, der vil hæmme intentionen om at skabe en mere mangfoldig beboersammensætning med flere beboere med job og uddannelse, hvis det ikke længere er muligt at få passet børn i lokale daginstitutioner.

Såfremt det kan lykkes for Randers at få boligområderne af udsatte-listen, eller blot nedbringe til at et enkelt boligområde er udsat, vil det løse udfordringen i forhold til daginstitutionerne. Såfremt Hermann Stillingsvej-området udvikler sig til et udsat boligområde vil udfordringerne blive større.

Tre daginstitutioner har i en overgangsperiode fået dispensation fra reglerne om maksimalt 30% nyoptagne børn fra udsatte boligområder; Børnehuset Jennumparken, KFUMs institutioner og Den selvejende daginstitution Glentevej. Dispensationen for de tre daginstitutioner er følgende:

2020: Max 60% nyoptagne i institutionen

2021: Max 50% nyoptagne i institutionen

2022: Max 45% nyoptagne i institutionen

2023: Max 40% nyoptagne i institutionen

2024: Max 35% nyoptagne i institutionen

Selvom dispensationen for daginstitutionerne løber til udgangen af 2024, så vil det blandt andet være beskæftigelses-data fra 2022 og 2023, der vil ligge til grund for listen over udsatte boligområder i 2024.

Monitorering af mindre boligområder

Staten monitorerer også på mindre boligområder på mellem 750 og 1000 beboere for de samme socioøkonomiske kriterier. Staten udleverer ikke data for disse boligområder, men vil kontakte kommunerne i tilfælde af en negativ udvikling, som der bør handles på. I Randers Kommune drejer det sig om Energivej-området, Vangdalen og Sjællandsgadekvarteret. Randers Kommune har udviklet sit eget monitoreringssystem med henblik på at kunne følge udviklingen i boligområderne.

Forebyggelsesområder - en ny kategori boligområder

Staten har i 2021 indført en ny kategori af almene boligområder - såkaldte forebyggelsesområder. Det er boligområder med flere end 1000 beboere, hvor minimum 30 % af beboerne er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund, der samtidig ligger højt på to eller flere af de fire socioøkonomiske kriterier. Grænserne for kriterierne ligger lavere end for udsatte boligområder. Der er på landsplan udpeget 62 forebyggelsesområder. Ingen af områderne ligger i Randers.

Samarbejdet mellem boligorganisationer og kommune

Boligorganisationerne og Randers Kommune har et tæt strategisk samarbejde omkring udviklingen af boligområderne set i sammenhæng med den øvrige by. Det sker med afsæt i Den boligsociale helhedsplan Randers 2021-25, der omfatter Gl. Jennumparken, Glarbjergvej-området, Hermann Stillingsvej-området samt boligområderne ved Energivej og Vangdalen, der kan betegnes som risikoområder.

Foruden ledelse af den boligsociale helhedsplan arbejder bestyrelsen med målet om at boligområderne skal af listen over udsatte boligområder. Det kan ske i kraft af fysisk omdannelse, beskæftigelsesindsatser, kriminalpræventive indsatser, anvendelse af udlejnings- og anvisningsregler samt ændring af områdernes omdømme.

Samtidig med denne sag skal byrådet behandle to andre sager, der har netop har til formål at løfte boligområderne. Den ene omhandler aftaler om udlejning og anvisning mellem boligorganisationer og Randers Kommune. Den anden sag omhandler en fælles handleplan for boligorganisationer og Randers Kommune om kommunikation, branding og markedsføring af boligområderne.

Økonomi

Der er ikke økonomiske konsekvenser ved beslutningen

Punkt 15: Gensidig orientering

00.22.04-A00-7-21

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Der blev ligeledes orienteret om anlægskonference til prioritering af anlægsmidler på fritidsområdet perioden 2022-2025.

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

- Justering af den virksomhedsrettede indsats i Sundhedshøjskolen - notat
- Justering af overvægtsindsatser rettet mod voksne i Randers Kommune - notat

Bilag

Notat om justering af den virksomhedsrettede indsats i Sundhedshøjskolen

Justering af overvægtsindsatser rettet mod voksne i Randers Kommune

Overvægtsstrategi voksne 2020-2022